

Jens Fink-Jensen
Luk op for Lyrikken-digtoplæsningsprogram

med Jens Severin (saxofon) og Fredrik Mellqvist (keyboards)

2008

I et bjerg (S)
Hvad angår kærligheden (D)
Syd for mit hjerte (N)
Melankoliens anatomi (F)
Melancholia (F)
Det lysende citrontræ (N)
Den nationale karakter (N)
Afrejse (N)
På toppen af bjerget (F)
Teplukkerne (N)
Aftenens mennesker (A)
Lykkens have (A)

~

Der er du (F)
I alle disse billeder (F)
Øjeblikket (F)
Fiskeren (F)
Genfødt (F)
Det liggende træ (F)
Måske er det blæsten (F)
Jeg kærtegner vinden (F)
Jeg gav dig en ring (F)
Carl Nielsens roser (F)

~

Brænd mine breve (F)
Det allermest unødvendige (F)
Se mig, måne (F)

Digtene findes i følgende digtsamlinger af Jens Fink-Jensen:

(S) = *Sorgrejser* (1982)
(D) = *Dans under galgen* (1983)
(N) = *Nær afstanden* (1988)
(F) = *Forvandlingshavet* (1995)
(A) = *Alt er en åbning* (2002)

Oplæsning 1. del

I et bjerg

Dybt inde i et bjerg
Er der ingen øjne
til at stjæle tiden

Her er det som om
tiden for alvor står stille
fordi der kan være længere
mellem hulrummenes vanddryp
end et liv ...

Her er stilheden
en trykkende fastholdelse
man aldrig vænner sig til
men ikke kan løbe fra
og der er ingen samtaler
der bryder den
andre end isotopernes
stædige forplantninger

Her er skønheden
ikke synlig men nærværende
i krystallernes mørke
Her er jalousien
ikke en sårende virkelighed
men et foreløbigt fastlåst
spil mellem grundstoffer

Dybt inde i et bjerg
er jeg ikke
andet end et gæt
en mulighed

Dybt inde i et bjerg
er der ingen ventetid
intet at nå eller opnå
intet at komme for sent til

Dybt inde i et bjerg
er ingen kærlighed opgivet
Dybt inde i et bjerg
husker jeg vi lå helt tæt
og knugede os endnu tættere
for at føle os sikre
når vi vågnede af og til
i nattens uendelige løb ...

Dér var tiden
et anvendt begreb
Man ser det tydeligt for sig her
dybt inde i et bjerg
hvor der ikke er andre lyde
end spredte hulers dyreskrig

Her gemmes mulige svar
på hændelsers sammenhænge:
Man drager herind
og alt går i stå

Slipper man nogensinde ud igen
er alt alligevel forandret.

Hvad angår kærligheden

Hvad angår kærligheden
mellem os to
må jeg søge hjælp
i en dyb, inderlig erindring
om vore tavse berøringer
Vore øjne viste lykken
tydeligt, indlysende ...
Forsigtige smil beseglende
Den Store Kærlighed
vi aldrig drømte om
kunne svinde bort
Og alligevel ...
Nu mærker jeg ikke længere
dine trykke spor
på min krop
men husker dem tydeligt
som et utroligt
flæsende gys
På en måde
Er vore kroppe stadig en
De samme stjernetegn
binder os sammen
hvor vi end færdes
hvor ofte vore veje
end ensomt krydses
så udfylder vi
det samme net
af handlinger
de samme ord
som var vi stadig
forenede, indviede
til denne erindrede lykke
Vi elskede altid spørgende
Alt var så ukendt og stort
så snart dagene tårnede sig op
omkring vore indforståede tegn
Ja, dagene
Det var dem som trængte sig på
trængte ind imellem os
fordi vi delte dem forkert
på vor rejse mod
De Voksnes Land
Vi lod dem glide bort

Vi lod hinanden gå
fordi vi intet vidste
Derfor elsker vi endnu
også i denne løsrevne tid
hvor vi må tale
med bjergkæder af tvivl
og med rådvildt uvejr
imellem os
Men med de samme ord
som var vi stadig ...

Syd for mit hjerte

Du er rejst til en ø
Syd for mit hjerte
Den samme måne
Lyser for os
Her nord for din tvivl
Så fjernt fra dit blik

Du er rejst til en ø
På vinger af uvished
Ladt alene med drømmen
Tænker jeg på dig
Hærges af dit fravær
Når du er tilbage
Er du så rigtig tilbage
Eller er du selv nu en ø
Hvorpå jeg aldrig skal strande
Smertefuld som havet
Bølgerne har forladt
Kroppen hvis blod
Er skyllet bort
Afventende og tom

Er jeg en del af dine nætter
En flig af de drømme
Du kæmper imod
Elsker du mig
Som jeg forguder dig
Eller er du blot en fremmed

På denne fjerne ø
Syd for mit hjerte
I midten af mit sind
Er du den jeg tror
Stadig endnu
Jeg er den samme
Din for et liv
Hvis du vil
Kom tilbage
Og lad mig komme
Rigtig hjem.

Melankoliens anatomi

I denne have skal jeg standse op
Så længe at den når at blive til
En ørken et hav en skov en have igen
Og det skal være en stor bevægelse
At være her blandt alle de skibe
Der stolte med svaners ro passerer
Det sted hvor jeg satte mig
Et øjeblik for at lytte til vandet
Og vinden som møder bladene
På samme måde som jeg ønsker
At møde tiden i dette nu
Hvor himlen er evigheden selv
Og jeg føler lykke fordi solen
Varmer og lyser og jeg ikke har noget
At flygte fra andet end stilstanden
Her i denne have hvor jeg er
Netop så længe jeg vil eller kan
Indtil den indre uro blæser op
Hvor jeg ville dø hvis jeg ikke
Kunne rejse mig igen og forlade
Denne have med vemod og udlængsel
Så opfyldt af fuglenes tryghed
Så optændt af horisontens kalden
I andre haver skal jeg standse op
Og fastholde den kærlighed
Jeg altid søger for netop på denne
Eneste måde at fastholde den.

Melancholia

Melancholier blomstrer
Lyser så himlen blir sort

Husenes hvidkalkede mure
Får et alt for blå skær

Og fuglene hvisker idet
Jeg plukker disse blomster

Solen formørkes
Af hensynsløse skyer

Dybe rødder gløder
Som hænder i natten

Jord forstøver i luften
Og regnen kommer igen.

Det lysende citrontræ

Havet er sort
Citrontræerne dækket
Af udstrakte net
Kæmpekvindens nylonstrømper

Et sted er en maske løbet
Et hul brændt i nettet
Som af en stor cigaret
Et sted trænger solen ned

Og et citrontræ lyser.

Den nationale karakter

Ved halvseksiden
Overtager svanerne parken

Mærket med ringe
På begge fødder
Vralter de fra kanalerne
Op mod det gule slot
Kridhvide forældre
Med usikre unger
Grå som den blideste aske

Når butikkerne lukker
Og byens udkanter dør hen
Når menneskene gemmer sig
Bag skærmenes blålys
Og samler tomhed til deres drømme
Fylder svanerne parkens territorium
Med deres overstrømmende fester

Solen flimrer i de store kroner
Himlens lys blir rosa
Mens svanerne danser
Uset af mennesker
Indtil portene atter åbnes
Og byen trænger dem tilbage
Bag kanalernes kanter
Til det sorte beskyttende vand

Indtil næste billede
Hvor svanerne har erobret himlen
Og menneskene forladt de blå rum
For at finde de fjerne steder de forlod.

Afrejse

Jeg står i en by
Hvor gaderne er så snævre
At bilerne har opgivet den

Jeg trænger ind i dens årer
Hvor gyderne truer med at opsluge mig
I deres tætte labyrintiske væv

Jeg gemmer mig et sted
Hvor en vej ender og et hus begynder
Fordi jeg ved jeg skal rejse i dag

Jeg er i en by jeg så ofte har savnet
Som den eneste krop
Der kan huse mit sind

Jeg rejser bort og ankommer
Fra og til det samme gæstfrie hus
Det samme oprørte landskab

Hverken til eller fra "lykken"
Den smerte og længsel
Man kalder rejsens mål.

På toppen af bjerget

På toppen af bjerget
Ligger en by

Omgivet af tykke borgmure
Indeslutter den sig
I århundreders lyde

En vej snor sig op
Til en port med en portal
Hvis inskription jeg har glemt

Her sidder jeg ved et vindue
Et sted i en mur
Tiden har arret
Og skuer ud over det land
Jeg engang kom fra

Ingen kan længere sige mig
Hvornår eller hvorfor
"Du kan rejse når du vil"
Siger de altid når jeg forsøger
At indlede en samtale

Men så længe udsigten
Giver mig billeder
Til mine drømme
Ser jeg ingen grund
Til at frarøve mig selv
En usikker fremtid
Ved at træde ud i den.

Teplukkerne

De gule blå sværme over temarkerne
Den bløde lyd af blade der plukkes
Helt lydløs er himlen over teplukkerne
Og om natten er deres hænder
Så stille som stjerner.

Aftenens mennesker

Der står de, aftenens mennesker
Prøver at aflæse solens bane
Og ønsker den aldrig går ned

Venter med at sætte sig til de tror
De ved hvor lyset rammer sidst

Dér står de, drøftende, drømmende
Og vågner først når skyggerne
Smelter sammen.

Lykkens have

Alle disse mennesker er i mig
Og flere end dem;
Alle disse ænder, gæs og duer
Hvert træ, hvert blad i denne have
Rummer jeg, mens varmen omfavner mig

Musikken i vandet
Kærligheden i luften
Trygheden i græsset
Forventningen i børnene
Billederne i alles øjne

Det ser jeg, det er jeg;
Noget så fantastisk simpelt
Som et levende krystal
Hvor al smilets energi mødes
Hvori et elskende hjerte banker

Her er tankens ro hos tusinder
Blevet et med fuglenes sange
For dette er det romantiske bevis
Grunden til at søge synliggjort
Meningen med vanskelighederne

Nu er jeg her som et svaneskib
Der ledes ad de bugtende kanaler
Forbi kinesiske mysteriers huse;
Deres drager, kæmpeskræpper og påfugle
Og snart kommer jeg for at blive

I denne haves lykkelige valg
Ved det klukkende, strømmende vand
Det rislende, dæmpende grønne
Det ventende hav af muligheder over os
Skønheden i menneskers modtagelighed

I denne have træder jeg ind
Og hele verdens styrke samler sig;
Gå med mig herind og find dig selv
Forlad den når himlen blir rosa
Vi ses igen når fuglene kalder!

Der er du

Der er du
I en dragt af sommer

Nu ser jeg
Dine vingers farver

Din kjole blomstrer
På den blå himmel

Og din stemme er en
Lydløs drømmende sang.

I alle disse billeder

I alle disse billeder
Forvandles jeg
I et af dem træder du ind
Vort barn fødes
Og tiden flimrer i lyset
Som blade der falder.

Øjeblikket

Lev i nuet
Du er dit eget tidsrum
Tiden følger dig
Fortiden har du tabt
Og fremtiden vil du aldrig få

Men du har disse påskeliljer
Som lyser i stuen
Og din datters sekunder
Af lykke og fremdrift
I et øjeblik.

Fiskeren

Hver eneste dag
Siden han blev født
På en fortidig kyst
Har han set havet
Som en sølvbakke
Hen under aften

Solen der kløves
Som en lysende appelsin
Af en bjergtinde
Mens storkene flyver bort
Og fiskene kommer op
For at kysse godnat

Hver eneste nat
Har han drømt
Om de billeder
Mens månen sang stilhed
Og træerne hviskede
Om verden i mørket

Hvert år har han levet
For at give
Disse billeder videre
For at have nogen
At dele disse
Uendelige øjeblikke med.

Genfødt

1

Jeg har gemt mig i en ørken
For at glemme havet

Men vinden lyder som havet
Og skyller trygheden bort

Små korn af smerte
Gennemstrømmer min erindring

Lige før den næste stilhed
Det næste gensyn med lyset

2

Jeg svømmer i sorte bølger
Hele natten har de gemt på mørket

Uset går jeg i land på stranden
Og føler mig let som månelys

I det lys forsvandt sandslottene
Og alle de fejlslagne begyndelser

I går var jeg et barn i nat en fisk
I dag nogle spor på en strand.

Det liggende træ

Først kaldte de ham
Det omvandrede timeglas
Fordi man næsten kunne se
Hvordan livet løb ud af ham
Og omdannede hans krop
Til en vissen svajende stilk

Den dag han ikke længere
Færdedes iblandt dem
Kaldte de ham med respekt
Det liggende træ
Og alle fuglene kom
Og satte sig på ham

De fulgte hans åndedrag
Med deres vingeslag
Og forlod ham end ikke
Den dag jorden lagde sig
Over deres fjerdragter
Og gjorde dag til nat.

Måske er det blæsten

Dine øjne er blanke
Måske er det blæsten
Her hvor vi står
Midt i alvorlige ord
Og spejder ud over
Afstandenes land

Jeg siger glem afstanden
Tænk på rejsen
At afsked betyder ankomst
At længsel betyder kærlighed
Det ser ud som om du græder
Måske er det blæsten

Det er som
Hører vi hinanden
Over disse umålelige afstande
De velkendte stemmer
De beroligende besværgelser
Måske er det blæsten.

Jeg kærtegner vinden

Jeg kærtegner vinden
Fordi den er det nærmeste
Jeg kan komme din kind

Jeg planter et træ
For at forstå
Noget uden os.

Jeg gav dig en ring

Jeg gav dig en ring
Af metal og krystal
En lille raffineret drøm
Om alle de bjerge vi så

I den ring stod mit navn
Og en dato som var noget
Af betydning vi ville fejre
Og nu bærer du den aldrig

Du gav mig et ur
Så jeg kunne følge tiden
Men alt det tiden rummede
Mistede jeg grebet om

Det ur bærer jeg stadig
Skifter remmen af og til
Når den mørnes og giver slip
På fortidens sammenhænge

Dit navn står ikke i uret
Men i de fragmenter af tid
Det engang mekanisk målte
Og upåvirket lod passere

Min erindring er dig
Og al den tid dette ur
Og urene før det har målt
Et sted derinde bag skiven

I øjeblikkenes hob
Som altid flimrer frem
Og forsvinder Er du
Et smykke i mit sjæleskrin.

Carl Nielsens roser

Dig har jeg aldrig mødt
Aldrig kendt aldrig set
På andet end fotografier
Men jeg har de roser
Du skulle have haft
Tiltænkt din grav
Hvor du og din kærlighed
Hviler. Netop de roser
En ung kvinde købte
Og tabte en sommerdag
Netop de roser den kvinde
Jeg elsker fandt badet i solen
Hvis stråler havde antændt dem
Nu står de og flammer op
I et glas med det klareste vand
I mit vindue. Netop de roser
Snart er de brændt til aske
Som blæser bort med
Sommermånederne. Netop
Den kvinde. Den eneste
Som elsker mig
Den eneste jeg kunne tilgive
Gav dine roser til mig.

Brænd mine breve

1

Brænd mine breve
Jeg mente hvert et ord
De skal ikke falme
Kun leve deres sidste sekunder

Brænde som vi brændte
For at elske og leve
Og flamme op
I vores inderlige dans

2

Dette handler ikke om os
Ikke nu i forvandlingens tid
Dette handler om alvoren
Om lykkens evindelige trussel

Dette handler ikke om os
Kun om kærlighedens nødbremse
Den dér højt oppe under loftet
Man aldrig får brug for

3

Selvfølger handler det om os
Alt handler om os
I den is som fryser mig
Til stilstand er du

I den ild som æder mig
I dens fortærende lys er du
I alle de landskaber vi drømmer
Søger og fastholder vi hinanden.

Det allermest unødvendige

I dag vil jeg endelig
Gøre noget helt unødvendigt

Skrive på dette papir
At jeg elsker dig

Kaste det ud over afgrunden
Og se det forvandles til mågeskrig

Dansende af uset lykke
Mellem havskum og klipper

I dag vil jeg endelig
Gøre det for dig

Du aldrig bad om
Og altid ønskede.

Se mig, måne

Kom op til mig, træer
Gennem græsset som suger regnen
Kom op og bliv store
På det øjeblik mit liv varer

Kom ned til mig, himmel
Grib om mig med stjerner
Med din sorte, våde nat
Og dit beroligende hav af blå

Se mig, måne, min forpost
For den yderste kærlighed
I dig spejler jeg mig og ser
Til min glæde min elskedes ansigt.